

SISEMINISTER

MÄÄRUS

2026. a nr

**Siseministri määruste muutmine seoses välismaalasele rahvusvahelise kaitse andmise seaduse rakendamisega**

Määrus kehtestatakse välismaalaste seaduse § 101 lõike 1 punktide 3 ja 8, lõike 3 punkti 2, lõike 4 ja § 228 lõike 1 ning väljasõidukohustuse ja sissesõidukeelu seaduse § 26<sup>21</sup> lg 1 ja § 33<sup>14</sup> lõike 1 alusel.

**§ 1. Siseministri 1. juuli 2020. aasta määruse nr 25 „Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu põhimäärus“ muutmine**

Siseministri 1. juuli 2020 aasta määruses nr 25 „Eestis seadusliku aluseta viibivate ja viibinud välismaalaste andmekogu põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 8 lõike 1 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) andmed esialgse välismaalase haavatavuse kontrolli kohta, sh erivajaduse andmed;“;

2) paragrahvi 8 lõiget 1 täiendatakse punktidega 13 ja 14 järgmises sõnastuses:

„13) teave selle kohta, kas välismaalase isik tuvastati dokumendi alusel, isiku enda või tunnistajate ütluste põhjal või muul viisil;

14) asjaomastesse andmebaasidesse tehtud päringute tabamuse andmed (andmebaasi nimetus, päringutabamuse kirjeldus).“;

3) paragrahvi 8 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Välismaalase kohta, kelle suhtes viiakse läbi taustakontroll, kantakse andmekogusse lisaks järgmised andmed:

1) taustakontrolli alustamise ja lõpetamise aeg (kuupäev ja kellaaeg);

2) taustakontrolli tegemise põhjus, sh välismaalase kinnipidamise koht (välispiiril või siseriigis);

3) rahvusvahelise kaitse saamise sooviavalduse andmed;

4) andmed esialgse tervisekontrolli läbiviimise kohta (tervisekontrolli tegemise kuupäev ja kellaaeg, tervisekontrolli teinud tervishoiuteenuse osutaja ametinimetus, eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, vajadus täiendava tervisekontrolli järele);

5) andmed välismaalase perekonna liikmete elamise kohta Eestis, muu EL liikmesriigi või Schengeni konventsiooniga ühinenud liikmesriigi territooriumil (perekonnaliikme suhe välismaalasega, perekonnaliikme eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, Eesti isikukood või sünniaeg, kodakondsus või kodakondsused, perekonnaliikme kontaktandmed);

6) andmed välismaalase koostöökohustuse täitmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1356, millega kehtestatakse kolmanda riigi kodanike

taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817 (ELT L, 2024/1356, 22.05.2024), artiklile 9;

7) muud taustakontrolli seisukohast tähtsust omavad asjaolud, sealhulgas andmed inimkaubanduse või välismaalase ebaseaduslikult üle välispiiri toimetamise kuriteo kahtluse kohta;

8) välismaalase kinnitus taustakontrolli kokkuvõttega tutvumise kohta;

9) välismaalase vastuväited kokkuvõtte andmete kohta;

10) välismaalase suhtes tegemata jäetud taustakontrolli osa või osade andmed ja põhjus;

11) välismaalase väited põhiõiguste rikkumise kohta.“;

4) määrust täiendatakse §-ga 8<sup>1</sup> järgmises sõnastuses:

### **„§ 8<sup>1</sup>. Rahvusvahelise kaitse taotlejate taustakontrolli andmed**

Taustakontrolli läbiviimisel kantakse rahvusvahelise kaitse taotleja kohta andmekogusse järgmised andmed:

1) nimi (eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, eelmised nimed, muud kasutatavad nimed);

2) sünniaeg ja sünnikoht riigi täpsusega;

3) sugu;

4) kodakondsus (kodakondsus või kodakondsused, eelmised kodakondsused) või andmed selle puudumise kohta;

5) andmed viibimise kohta teistes riikides (riik, ajavahemik ja viibimise põhjus);

6) Eestisse saabumiseks läbitud riigid, Eestisse saabumise põhjus, sealhulgas reisi eesmärk ja tegelik sihtkoht;

7) keeleoskus (emakeel, muud keeled);

8) taustakontrolli alustamise ja lõpetamise aeg (kuupäev ja kellaaeg);

9) taustakontrolli tegemise põhjus;

10) andmed esialgse tervisekontrolli läbiviimise kohta (tervisekontrolli tegemise kuupäev ja kellaaeg, tervisekontrolli teinud tervishoiuteenuse osutaja ametinimetus, eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, vajadus täiendava tervisekontrolli järele);

11) andmed esialgse välismaalase haavatavuse kontrolli kohta, sh erivajaduse andmed;

12) rahvusvahelise kaitse saamise sooviavalduse andmed;

13) andmed välismaalase perekonna liikmete elamise kohta Eesti, muu EL liikmesriigi või Schengeni konventsiooniga ühinenud liikmesriigi territooriumil (perekonnaliikme suhe välismaalasega, perekonnaliikme eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed, Eesti isikukood või sünniaeg, kodakondsus või kodakondsused, perekonnaliikme kontaktandmed);

14) asjaomastesse andmebaasidesse tehtud päringute tabamuse andmed (andmebaasi nimetus, päringutabamuse kirjeldus);

15) andmed välismaalase koostöökohustuse täitmise kohta vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1356, millega kehtestatakse kolmanda riigi kodanike taustakontroll välispiiridel ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240 ja (EL) 2019/817 (ELT L, 2024/1356, 22.05.2024), artiklile 9;

16) reisidokumendi ja isikut tõendava dokumendi andmed;

17) teave selle kohta, kas välismaalase isik tuvastati dokumendi alusel, isiku enda või tunnistajate ütluste põhjal või muul viisil;

18) muud taustakontrolli seisukohast tähtsust omavad asjaolud, sealhulgas andmed inimkaubanduse või välismaalase ebaseaduslikult üle välispiiri toimetamise kuriteo kahtluse kohta;

19) välismaalase kinnitus taustakontrolli kokkuvõttega tutvumise kohta;

- 20) välismaalase vastuväited kokkuvõtte andmete kohta;
- 21) välismaalase suhtes tegemata jäetud taustakontrolli osa või osade andmed ja põhjus;
- 22) välismaalase väited põhiõiguste rikkumise kohta.“;

5) määrust täiendatakse §-ga 8<sup>2</sup> järgmises sõnastuses:

#### **„§ 8<sup>2</sup>. Välismaalase nõustamise andmed**

Välismaalase nõustamise kohta kantakse andmekogusse järgmised andmed:

- 1) nõustamise kuupäev ja koht;
- 2) nõustanud ametniku ametinimetus, eesnimi või -nimed, perekonnanimi või -nimed;
- 3) nõustamise viis;
- 4) nõustamise asjaolude kirjeldus;
- 5) välismaalasele toetuse andmisega seotud andmed (toetuse programm, toetuse liik ja suurus);
- 6) muud nõustamise ja välismaalasele toetuse andmisega seotud tähtsust omavad asjaolud.“;

6) paragrahvi 19 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Andmekogu esitab päringuid ja saab andmeid vastavalt Euroopa Liidu õigusaktides ja rahvusvahelistes lepingutes sätestatule järgmistest andmekogudest:

- 1) Eurodac-süsteem – välismaalase rahvusvahelise kaitse või ajutise kaitse menetlusega seotud andmed, välismaalase ümberasustamise ja humanitaarsetel põhjustel vastuvõtmise andmed, välismaalase välispiiri ebaseadusliku ületamise ja ebaseaduslikult riigis viibimise andmed;
- 2) Euroopa reisiinfo ja -lubade süsteem – reisiloa andmise või selle andmisest keeldumise andmed;
- 3) Interpoli andmebaasid – isikuandmed ning varastatud või kaotatud reisidokumendi andmed;
- 4) riiki sisenemise ja riigist lahkumise süsteem – automaatkalkulaatori andmed ning välismaalase isikliku toimikuga ja sellega seotud riigi sisenemise ja riigist lahkumise andmestikuga või andmestikega ning sisenemiskeelu andmestikuga seotud andmed;
- 5) Schengeni infosüsteem – loovutamise või väljaandmise eesmärgil tagaotsitava isiku andmed, välismaalase suhtes kohaldatud sissesõidukeelu andmed, lahkumisettekirjutuse või kohtulahendiga pandud lahkumiskohustuse andmed, kadunud isiku või sellise isiku andmed, kes on vaja tema enda turvalisuse huvides või kaitseks ohu eest ajutiselt paigutada turvalisse paika, tagaotsitava tunnistaja ja süüdistatava või süüdimõistetu andmed, andmed isiku, dokumendiplangi ja isikut tõendava dokumendi kohta varjatud, küsitlus- või erikontrolli teostamiseks ning varastatud, ebaseaduslikult omastatud või kaotatud dokumendiplangi ja kehtetuks tunnistatud isikut tõendava dokumendi andmed, mis on kantud Schengeni infosüsteemi riiklikusse registrisse arestimise, konfiskeerimise või kriminaalmenetluses asitõendi tagamiseks;
- 6) viisainfosüsteem - lühiajalise viisa menetlusega seotud andmed.“;

7) paragrahvi 26 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Rahvusvahelise kaitse taotleja taustakontrolli andmed kustutatakse viivitamatult pärast nende rahvusvahelise kaitse andmise registrisse edastamist.“.

**§ 2. Siseministri 16. oktoobri 2014. aasta määruse nr 44 „Kinnipidamiskeskuse sisekorraeskiri“ muutmine**

Siseministri 16. oktoobril 2014 aasta määruse nr 44 „Kinnipidamiskeskuse sisekorraeeskiri“ § 3 lõiget 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Alates välismaalase kinnipidamiskeskusesse saabumisest teostatakse tema suhtes tervisekontroll esimesel võimalusel.“.

### **§ 3. Siseministri 4. detsembri 2015. aasta määruse nr 69 „Viisa andmise otsustamisel kooskõlastuse andmise kord ja tähtajad ning viisa andmise kooskõlastamiseks ja Euroopa Liidu ühtses viisainfosüsteemis andmete töötlemiseks pädevad asutused” muutmise**

Siseministri 4. detsembri 2015. aasta määruses nr 69 „Viisa andmise otsustamisel kooskõlastuse andmise kord ja tähtajad ning viisa andmise kooskõlastamiseks ja Euroopa Liidu ühtses viisainfosüsteemis andmete töötlemiseks pädevad asutused” tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Konsulaarametnik kooskõlastab viisa andmise käesoleva määruse § 4 lõikes 1 nimetatud asutusega (edaspidi *kooskõlastav asutus*).“;

2) paragrahvi 2 lõikes 1<sup>1</sup> asendatakse sõna „Kaitsepolitseiametiga“ sõnadega „julgeolekuasutus julgeolekuasutuste seaduse tähenduses“;

3) paragrahvis 3 asendatakse sõnad „Siseministeeriumi valitsemisala asutus“ sõnadega „kooskõlastav asutus“;

4) paragrahvi 3 lõiget 9 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Tegevuste kirjendamisel arvestatakse riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses sätestatud.“;

5) paragrahvi 4 lõigetes 1 ja 3 asendatakse tekstiosa „Kaitsepolitseiamet ning Politsei- ja Piirivalveamet“ tekstiosaga „Politsei- ja Piirivalveamet ja julgeolekuasutus julgeolekuasutuste seaduse tähenduses“.

### **§ 4. Siseministri 10. detsembri 2015. aasta määruse nr 71 „Viisaregistri põhimäärus“ muutmise**

Siseministri 10. detsembri 2015. a määruses nr 71 „Viisaregistri põhimäärus“ tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 14 punktis 2 asendatakse sõna „Kaitsepolitseiamet“ sõnadega „julgeolekuasutus julgeolekuasutuste seaduse tähenduses“;

2) paragrahvi 20 lõiget 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Juurdepääs käesoleva määruse §-des 9–13 sätestatud andmekogu andmetele ilma andmete muutmise õigusega on julgeolekuasutuste seaduses ja kriminaalmenetluse seadustikus sätestatud ülesannete täitmiseks julgeolekuasutuste ametnikel ja töötajatel neile teenistus- või tööülesannete täitmiseks määratud ulatuses.“.

## **§ 5. Määruse jõustumine**

- (1) Määrus jõustub 12. juunil 2026. aastal.
- (2) Määruse § 1 punkt 5 jõustub üldises korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro  
siseminister

(allkirjastatud digitaalselt)

Tarmo Miilits  
kantsler